

Taşınmazı işgal ettiği iddia edilen davacının gerçekten işgalci olup olmadığının araştırılması ayrıca geriye doğru 5 yıllık zamanaşımı süresine dikkat edilip edilmediğinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir

Danıştay Onyedinci Dairesi, E: 2015/562, K: 2015/4299, 26.10.2015

İstemin Özeti : İzmir 3. İdare Mahkemesinin 17/12/2010 gün ve E:2010/355, K:2010/1732 sayılı kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Yerinde olmadığı ileri sürülen temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Arif Yüzer

Düşüncesi : İstemin kabulü ile Mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onyedinci Dairesince dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeyerek işin gereği görüşüldü:

Dava, 10.200,00 TL ecrimisil alacağının tahsili amacıyla

davacı adına düzenlenerek tebliğ olunan 14/1/2009 (14/1/2010 olması gerekir) günlü ve 2009/97 hesap numaralı ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince, davacının iddialarının ecrimisil ihbarnamesinin iptali istemiyle açılacak bir davada öne sürülebilecek hususlardan olduğu, kesinleşen alacağın tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrine karşı açılan bu dava nedeniyle değerlendirilmesine hukuken olanak bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinde, belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilen 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75 nci maddesinde; Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9. maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, takdir ve tespit edilecek ecrimisil isteneceği, ecrimisilin talep edilebilmesi için Hazinesin işgalden dolayı bir zarara uğramış olmasının gerekmediği ve fuzuli şagilin kusurunun aranmayacağı hükmüne yer verilmiş, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75. maddesinin ikinci paragrafında; "Ecrimisil fuzuli şagil tarafından rızaen ödenmez ise, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur. " hükmü düzenlenmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Ödeme Emri" başlıklı 55. maddesinde; amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı hükme bağlanmış olup, aynı Kanunun 58. maddesinde de; kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zaman aşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde itirazda bulunabileceği hükmü yer almıştır. Hazine Taşınmazlarının

İdaresi Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinde; Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer: "Türk Medeni Kanunu ile diğer kanunlarda Devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu belirtilen yer" olarak tanımlanmış, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 715. maddesinde ise, sahipsiz yerler ile yararı kamuya ait malların Devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu kuralına yer verilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 11. maddesinde; "İmar planlarında; meydan, yol, park, yeşil saha, otopark, toplu taşıma istasyonu ve terminal gibi umumi hizmetlere ayrılmış yerlere rastlayan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait gayrimenkuller ile askeri yasak bölgeler, güvenlik bölgeleri ile ülke güvenliği ile doğrudan doğruya ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekat ve savunma amaçlı yerler hariç Hazine ve özel idareye ait arazi ve arsalar belediye veya valiliğin teklifi, Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayı ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeye; belediye ve mücavir alan hudutları dışında özel idareye bedelsiz terk edilir ve tapu kaydı terkin edilir. Ancak, bu yerlerin üzerinde bina bulunduğu takdirde, arsası hariç yalnız binanın halihazır kıymeti için takdir edilecek bedel ödenir. Bedeli ve ödeme şekli taraflarca tespit olunur. Bu suretle maledilen arazi ve arsalar belediye veya özel idare tarafından satılamaz ve başka bir maksat için kullanılamaz. Bu hususta tapu kütüğünün beyanlar hanesine gerekli şerh konur. " hükmü düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davalı Belediye elemanlarınca düzenlenen ve tarih ve sayı ihtiva etmeyen taşınmaz tespit tutanağı ile Kazım Dirik Mahallesi, 305 ada, 29 parsel sayılı taşınmazın 38 metrekarelik kısmının WC olarak 01/01/2004 tarihinden itibaren davacı tarafından işgal edildiğinin tespiti üzerine, 26/08/2009 gün 64-2217 karar numaralı Bornova Belediyesi Encümen Kararına istinaden davacı adına düzenlenen 04/09/2009 tarihli 1061 sayılı ecrimisil ihbarnamesi ile kamuya terkli alan üzerinde bulunan 38 metrekarelik yerin, WC olarak davacı tarafından işgal edilmesinden dolayı

01/01/2004-31/12/2008 tarihine kadarki dönem için belirlenen 10.200,00 TL ecrimisil bedelinin tahakkuk ettirildiği, davacının taşınmazı 2008 Eylül ayından itibaren kullanmasına rağmen 2004 yılından itibaren ecrimisil istendiğini belirterek ecrimisil ihbarnamesine itiraz ettiği ancak itirazının reddedilmesine karşın tahakkuk işlemlerine karşı dava açmadığı, vadesinde ödenmeyen borcun tahsili amacıyla davalı Belediye tarafından 14/01/2010 tarihli (işlemden 14/01/2009 yazılmıştır) 2009/97 dosya ve hesap numaralı 10.200 TL miktarlı ödeme emrinin düzenlenmesi üzerine davacı tarafından; taşınmazı 01/09/2008 tarihinde Bornova Belediye Başkanlığından kiraladığı, öncesinde de bir işgali bulunmadığı iddialarıyla bakılmakta olan davanın açıldığı, ayrıca dava dilekçesine ek olarak Bornova Belediye Başkanlığı Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün Bornova Vergi Dairesi Müdürlüğüne hitaben 07/03/2008 gün ve 751 sayılı "Belediyemize ait Bornova Büyükpark içinde bulunan tuvalet (wc) temizlik ve bakımı yönünden ücretsiz olarak Hasan Köle'ye verilmiştir." şeklindeki yazısı ile işyerine ait 2008 yılında işe başlama yapıldığını gösterir vergi levhasının sunulduğu, dava dosyasında taşınmaza ait tapu kaydının ve taraflar arasında imzalanmış kira sözleşmesinin ise bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Ödeme emirleri için Yasada sınırlı olarak sayılan dava açma nedenlerinden "borcun bulunmaması", borcun ya hiç doğmamış olması yahut da ödenerek veya başka bir sebeple ortadan kalkmış bulunmasını ifade etmektedir.

Uyuşmazlıkta, dava konusu ödeme emrinin dayanağı olan ecrimisil düzeltme ihbarnamelerine karşı dava açılmamış olunması, ödeme emri safhasında böyle bir borcu olmadığı veya zaman aşımına uğradığı yolundaki davacı iddialarının incelenmesine engel olmayacaktır.

Davaya konu ödeme emrinin dayanağı olan ecrimisil ihbarnamesi ile encümen kararında taşınmazın kamuya terkli alan olarak nitelendiği görülmektedir. İmar planında yeşil alan ve yol olarak tescil dışı bırakılan ve kamunun yararlanmasına terk

edilen alanların Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle bu nitelikteki bir yerin ilgili belediyeye protokol veya başka bir suretle terk veya devri yapılmamışsa bu alanların fuzulen işgal edilmesi halinde Hazine tarafından ecrimisil istenebileceği açıktır. Dava dosyasında, dava konusu taşınmazın mülkiyet durumuna ilişkin bilgi ve belgeler bulunmadığından; İdare Mahkemesince, öncelikle dava konusu alanın niteliğinin ve belediyeye protokol veya başka bir surette terk veya devri yapıp yapılmadığı hususunun araştırılması gerekmektedir.

Öte yandan bu araştırma neticesinde taşınmazdan davalı Belediyenin ecrimisil isteyebileceği sonucuna varılması halinde; 6009 sayılı Kanun'un 25. maddesiyle 2886 sayılı Kanun'a eklenen "Terkin edilecek ecrimisiller" başlıklı geçici 3. maddede; "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tespit ve takdir edilen, tebliğ edilen veya tahakkuk ettirilen ecrimisil alacaklarının tespit tarihinden geriye doğru beş yılı aşan kısmı hangi aşamada olursa olsun düzeltilir veya terkin edilir, tahsil edilmiş olanlar iade edilmez." hükmü uyarınca tespit tutanağının düzenlendiği tarihin araştırılarak bu tarihten itibaren 5 yıllık dönemin saptanması, ayrıca davacı tarafça sunulan Bornova Belediye Başkanlığı Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün Bornova Vergi Dairesi Müdürlüğüne yazdığı 07/03/2008 gün ve 751 sayılı yazı ile vergi kayıtları da dikkate alınmak suretiyle yapılacak araştırma ve inceleme sonucu taşınmazın işgal edildiği dönemin net olarak tespit edilmesi yine davacının kiracılık iddiasının araştırılarak bu hususun subut bulması halinde kira ilişkisi içinde kalan dönemde ecrimisil istenemeyeceği de göz önünde bulundurularak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, tahakkuk işlemine karşı dava açılmadığı gerekçesiyle ve eksik incelemeye dayalı olarak davayı reddeden İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca davacının temyiz isteminin

kabulü ile İdare Mahkemesi kararının BOZULMASINA, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine, yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmediğinden 30,30- TL yürütmenin durdurulması harcının davacıya iadesine, 2577 sayılı Kanunun 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün içinde Danıştay'da kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 26.10.2015 tarihinde oybirliği ile karar verildi.